

Lokal klimahandlingsplan

---

# Psykiatrien



PSYKIATRIEN  
– i gode hænder



# Indhold

4	1 Indledning
6	2 Virksomheden
7	3 Bygninger og arealer
8	4 Transport
10	5 Forplejning
13	6 Udstyr
15	7 Patientartikler
16	8 Øvrigt forbrug
18	9 Affaldshåndtering
19	10 Organisering

# 1 Indledning

Dette er den lokale klimahandlingsplan for Psykiatrien i Region Nordjylland. Psykiatrien er en del af Region Nordjylland, og denne klimahandlingsplan viser sammen med lignende planer for Aalborg Universitetshospital, Regionshospital Nordjylland, Sygehusapoteket, Den Præhospitale Virksomhed, Specialsektoren og Administrationen hvordan Region Nordjylland arbejder med grøn omstilling og bæredygtighed.

Region Nordjylland har som offentlig myndighed en forpligtigelse til at tænke bæredygtighed ind i de ydelser borgerne tilbydes. Sundhedsvæsenet i Danmark, som regionerne udgør en stor del af, står for ca 6% af Danmarks samlede CO<sub>2</sub>-udledning. En øget CO<sub>2</sub>-udledning er både

skidt for klimaet og for befolkningens sundhed – så der skal handling til. I Region Nordjylland er målsætningen at mindske CO<sub>2</sub>-udledningen med 40% frem mod 2030.

Der skal mange handlinger til, store og små, på alle niveauer for at den grønne omstilling kan lykkes. Nogle handlinger kan Psykiatrien selv gennemføre, andre kræver samarbejder, innovation eller måske lovændringer for at lykkes. I den lokale klimahandlingsplan er der fokus på de forandringer Psykiatrien selv kan gennemføre for at forbruge mindre energi, skabe mindre affald, mindske behovet for transport, øge genbrug og meget andet. Alt sammen for at bringe Region Nordjylland godt på vej mod målet om en grønnere og sundere region.





# Nye elbiler giver gevinst for både klimaet og sindet

*Siden begyndelsen af 2021 har 18 elbiler rullet ud fra ladestanderne ved Psykiatriens afdelinger i Aalborg, Brønderslev, Frederikshavn, Hjørring og Thisted.*

*Det er især Psykiatriens ambulatoriesygeplejersker, som kører med grøn samvittighed, når de er på et stort antal hjemmebesøg hos borgere i hele Nordjylland. Det giver årligt op til 15.000 km i dækkene for hver af de nye elbiler.*

*Derfor er skiftet væk fra fossilt brændstof og den medfølgende besparelse i CO<sub>2</sub>-udledning først og fremmest en klar gevinst for klimaet.*

*Men de lavere driftsomkostninger ved elbilerne betyder samtidig, at Psykiatrien kan bruge flere ressourcer på sine forskellige kerneopgaver omkring forebyggelse, behandling, opfølgning og rehabilitering af nordjyske borgere.*

# 2 Virksomheden

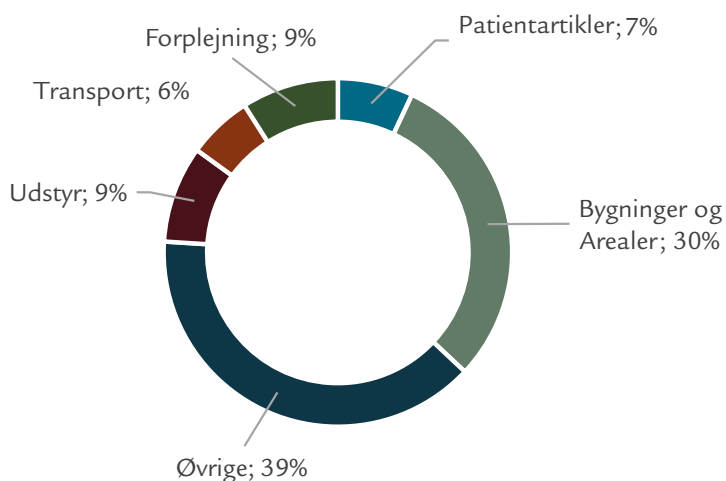
Psykiatriens primære opgave er hospitalsbehandling af mennesker med psykisk sygdom. Psykiatrien behandler årligt ca. 13.000 borgere og har ca. 1.200 ansatte.

## Psykiatrien har bygninger følgende steder:

- Aalborg, Mølleparkvej
- Aalborg Øst, Brandevej
- Brønderslev
- Frederikshavn
- Thisted

Den lokale klimahandlingsplan dækker disse bygninger og deres udearealer. Bygningerne rummer døgndækkede sengeafsnit, ambulante funktioner samt administrative funktioner. Alle afdelinger er i drift året rundt og alle ugens dage i forhold til behandling under indlæggelse. For ambulante og administrative funktioner er der drift i dagtid på hverdage. Psykiatrien har også ambulante funktion 1-5 dage om ugen andre steder i bygninger, som ikke indgår i denne klimahandlingsplan.

Patientartikler	7%
Bygninger og Arealer	30%
Øvrige	39%
Udstyr	9%
Transport	6%
Forplejning	9%
COVID-19	



Psykiatrien i Aalborg flytter i de kommende år ind i det nye psykiatrihospital i Aalborg Øst. Psykiatrihospitalet opføres i to etaper, og skal samlet set rumme de funktioner, der i dag ligger på Mølleparkvej og Brandevej. Bygningerne på Brandevej vil fortsat være en del af Psykiatrien, men fremover som et ambulatoriehus for almen voksenpsykiatri. Bygningerne på Mølleparkvej fraflyttes helt.

Første etape af udflytningen til det nye psykiatrihospital i Aalborg Øst forventes at blive i 1. halvår 2024 og anden etape medio 2025. Psykiatrien får i alt ca. 29.000 m<sup>2</sup>. Heraf udgør 1. etape ca. 12.700 m<sup>2</sup>.

## Status for udledninger

Udledninger fra Psykiatrien var i 2021 på 7.711 ton CO<sub>2</sub>, svarende til 4 % af det samlede klimaaftryk for driften af regionen.

# 3 Bygninger og arealer

Udledninger fra forbrugsområdet Bygninger og arealer sker i forbindelse med produktionen af den energi, som forbruges i bygningerne og på arealerne. Hertil indgår udledninger, der sker i forbindelse med service og vedligehold af bygninger og tekniske installationer. Indsatser for at nedbringe udledningen fokuserer derfor på at mindske forbruget af el, vand og varme samt materialeforbrug i forbindelse med reparationer, vedligehold og nybyggeri.

## Kort beskrivelse af status

Psykiatriens bygninger er løbende blevet vedligeholdt for at sikre et ansvarligt forbrug af el, vand og varme. Psykiatrien har pr. 1. januar 2020 skiftet fra naturgas til CO<sub>2</sub> neutral flis og solfangerenergi i Brønderslev, hvor bygningerne er blevet koblet på Brønderslev Forsynings fjernvarmesystem. Alle Psykiatriens øvrige bygninger opvarmes med fjernvarme.

## Hvad skal der gøres på lang sigt

Psykiatrien gennemfører løbende energibesparende og klimaforbedrende tiltag, som mindsker forbrug af strøm, varme og vand. Større og mere omfattende forbedringer prioriteres i de bygninger, som ikke er omfattet af flytning til Nyt Aalborg Universitetshospital i 2025. På Mølleparkvej, som fraflyttes i 2025, prioriteres ikke større udviklinger.

## Hvilke handlinger og indsatser vil der være fokus på i handlingsplanens periode

Region Nordjylland har en ambition om 77% CO<sub>2</sub>-reduktion indenfor driften af bygninger og arealer fra 2018 til 2030. En stor del af denne reduktion sker som følge af, at både el og varme i stigende grad produceres af sol og vind og andre vedvarende energikilder. Men en vigtig forudsætning for at målet kan nås er, at alle regionens afdelinger, herunder Psykiatrien, gør alt hvad de kan for at der ikke sker en forøgelse af energiforbruget.

De nye bygninger i Aalborg Øst opføres med høj og moderne standard for energiforbrug, og som erstatning for de gamle bygninger på Mølleparkvej vil de nye bygninger medføre en reduktion i el, vand og varmekonsum. I en periode vil der dog være drift af begge sæt bygninger, og dermed forbrug af el, vand og varme begge steder. Dette vil ikke kunne undgås, og det er derfor vigtigt at der er fokus på energi-rigtig adfærd alle vegne i organisationen. Dette vil både være i form af interne energisparekampagner og gennem Teknisk Afdelings indsats for energibesparelser.

I forhold til systematisk bygningsvedligeholdelse er Psykiatrien under afklaring med, om der med fordel kan anskaffes et særligt bygningsvedligeholdelsesprogram, som kan kvalificere denne opgaveløsning.

Ved Psykiatriens bygninger er der flere steder store grønne områder. Områderne drives med fokus på bæredygtighed og biodiversitet. Det betyder at vedligehold af arealerne sker på en måde der har et lavt energiforbrug, og som giver plads til at mange arter af planter og dyr kan trives.

## Vision

### for drift af bygninger og arealer

Psykiatrien sikrer klimavenlige fysiske rammer. Dette sker gennem ibrugtagning af nye energif effektive bygninger og gennem løbende modernisering af de eksisterende bygninger.

## Målsætninger

### for bygninger og arealer

Udledningen i 2018 var 3499 ton CO<sub>2</sub>e, svarende til 36 kg CO<sub>2</sub>e pr m<sup>2</sup>. Målsætningen i 2030 er en reduktion på 40% i udledningen, svarende til 22 kg CO<sub>2</sub>e pr m<sup>2</sup>.

# 4 Transport

Udledningerne fra transport kommer fra brug af benzin og diesel i de biler og busser som Psykiatrien ejer, leaser eller lejer. Der er også udledninger fra tog- eller busrejser, og flytransport af medarbejdere og patienter, samt anden patientbefordring. Området dækker også udledningerne, der sker når medarbejdere og andre der kører i regionens tjeneste, kører i egne køretøjer og kompenseres gennem kørselsgodtgørelse. Udledninger fra transport af varer regnes også med her.

Indsatser for at mindske udledninger fra transport handler om to ting: at mindske behovet for transport, og skifte til transportmidler med en bedre klimaprofil, f.eks el-biler.

## Kort beskrivelse af status

Psykiatrien i de seneste år fra 2020-2021 har erstattet en del af de tidligere benzin- og dieslbiler med elbiler og vil i de kommende år have fokus på muligheden for yderligere udskiftning af bilparken til elbiler. Elbilerne anvendes af medarbejdere, som varetager udgående ambulante funktioner.

Hjemsendelserne under COVID19 epidemien gjorde det nødvendigt at afvikle alle møder og mange konsultationer digitalt. Dette var med til at nedbringe transporten i meget høj grad, samtidig med, at tiden brugt på transport kunne anvendes til opgaveløsning i stedet. Med ophævelse af restriktionerne er en del af de fysiske møder og konsultationer genoptaget, men der holdes fast i afvikling af virtuelle møder og digitale konsultationer i videst muligt omfang. Dette også af hensyn til at sikre service på patienternes præmisser.

Psykiatrien råder over et antal cykler og elcykler, som medarbejderne opfordres til at bruge ved kortere ture.

## Hvad skal der gøres på lang sigt

Målsætningen frem mod 2030 er, at al nødvendig transport foregår med fossilfri køretøjer. Dette forudsætter, at

alle Psykiatriens egne eller leasede køretøjer er udskiftet til elbiler eller lignende, og at der stilles systematiske krav til alle leverandører af transport om brug af fossilfri køretøjer. Brug af flyrejser skal minimeres mest muligt særligt hvis der ikke udvikles klimaoptimerede brændsler til brug i fly.

## Hvilke handlinger og indsatser vil der være fokus på i handlingsplanens periode

Ved nyindkøb i Psykiatrien fortsættes den igangværende proces med udskiftning af biler fra fossilt brændstof til elbiler eller lignende. Der skal gennemføres en analyse af kørselsbehovet og brugen af de biler Psykiatrien har i dag, så det sikres, at antal og type af biler passer med det faktiske behov.

På kortere distancer er cykler et godt alternativ til biler. Psykiatrien vil øge anvendelsen af de allerede indkøbte cykler (herunder elcykler) som befordringsmiddel ved møder og udebesøg i Aalborg.

Psykiatrien vil anvende cykler og elcykler som det foretrukne befordringsmiddel mellem Nyt Aalborg Universitetshospital og Brandevej.

Et vigtigt middel til at reducere behovet for transport er afvikling af møder og konsultationer via video og telefon. I mange tilfælde er konsultationer via telefon eller video desuden mere effektive for patienterne. Fysiske møder og konsultationer er stadig nødvendige og væsentlige for en god behandling, men det er vigtigt at holde fast i de gode erfaringer med digitalisering, som blev gjort under COVID-nedlukningen, og som viste, at langt flere opgaver end tidligere set kan løses, uden at medarbejdere eller patienter behøver at transportere sig fysisk.

Psykiatrien vil udarbejde retningslinjer for rejse og transport i forbindelse med deltagelse i møder, kurser og konferencer med fokus på bl.a. at mindske klimabelastende transport herunder fly og bil samt at øge anvendelsen af mere klimavenlige transportformer (fx tog og bus).



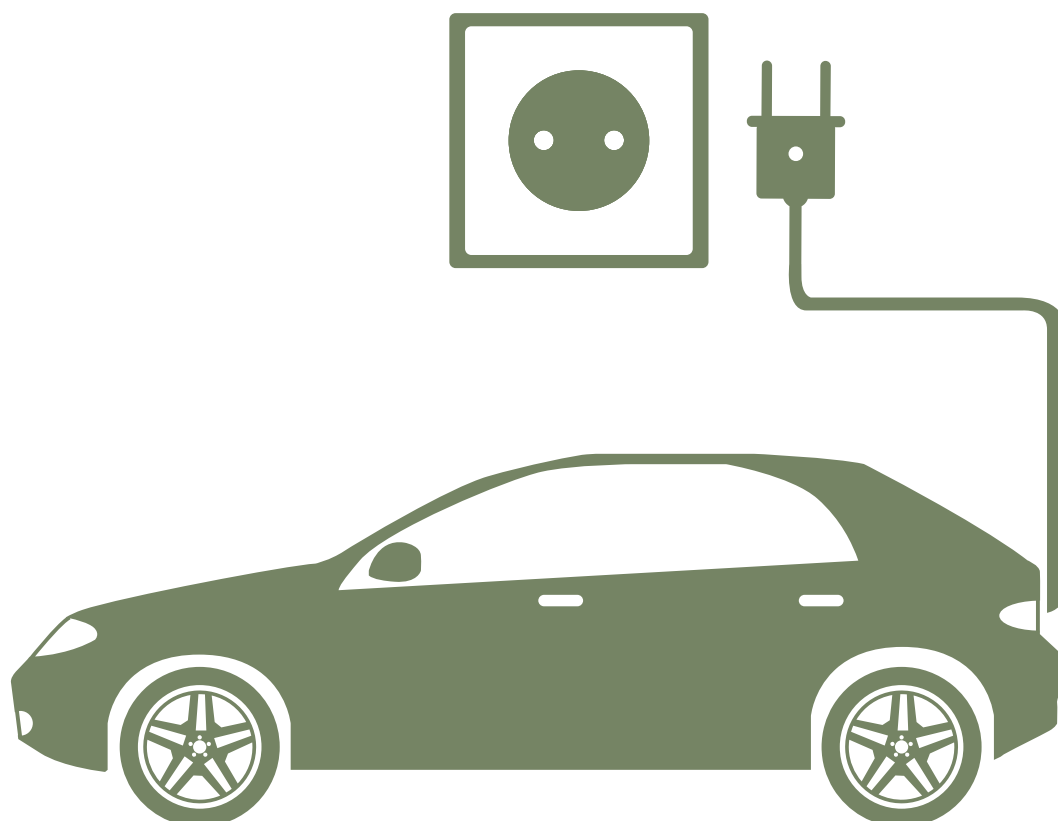
## Vision for transport

Psykiatrien minimerer klimabelastninger forbundet med transport. Dette sker ved at reducere transportbehovet samt ved at prioritere klimavenlige transportformer.

## Målsætninger

for Transport

Udledningen i 2018 var 665 ton CO<sub>2</sub>e. Målsætningen i 2030 er en reduktion på 298 ton CO<sub>2</sub>e. Svarende til en reduktion på 45%.



# 5 Forplejning

Forplejning dækker over indkøb og produktion af kost, køb af catering og repræsentation ved møder. Det vil sige hele produktionen af måltider inklusive energiforbrug i køkkener, brug af engangsartikler til servering og indpakning. Indsatser indenfor forplejning fokuserer på hele kæden fra køb og transport af madvarer, måltidets sammensætning, tilberedning, mængden af madspild og madaffald.

## Kort beskrivelse af status

Reduktion af madspild var en prioriteret indsats i Psykiatriens første lokale klimahandlingsplan, som blev udarbejdet i 2020. Et målrettet arbejde førte til langt bedre procedurer for bestilling af kost til indlagte patienter, så antallet af bestilte portioner bedre matcher det aktuelle behov. Dette har givet en væsentlig reduktion i omfanget af madspild.

Psykiatriens afdelinger i Brønderslev og Frederikshavn får leveret mad fra Nordjysk Mad I/S. På de øvrige afdelinger er det Måltider og Ernæring ved Aalborg UH, som står for forplejningen.

Mølleparkvej har haft egen køkkenfunktion, men i 2021 overtog centralkøkkenet på Aalborg UH – Måltider og Ernæring – opgaven med at levere forplejning til patienter og medarbejdere på Mølleparkvej. Som følge af stordriftsfordele og en mere moderne maskinpark i centralkøkkenet har dette ført til et fald i energiforbrug og madspild.

Brug af mødeforplejning i Psykiatrien er meget begrænset, og der arbejdes på retningslinjer for, hvornår der kan bestilles mødeforplejning til interne og eksterne møder.



## Hvad skal der gøres på lang sigt

De nye afdelinger i Aalborg Øst vil blive betjent af Måltider og Ernæring fra køkkenet på Nyt Aalborg Universitetshospital. Måltider og Ernæring hører under Aalborg UH, og det løbende arbejde med bæredygtighed i driften af køkkenet hører under deres klimahandlingsplan. Generelt vil indsatsen omkring et mindre klimaaftryk fra forplejning handle om at mindske energiforbruget ved produktion og fragt af mad, og at udskifte fødevarer med høj klimabelastning med alternativer med en mere bæredygtig profil. Ved udflytningen til Nyt Aalborg Universitetshospital tages et nyt digitalt forplejningssystem i brug til styring af måltidsproduktionen herunder også til beregning af CO<sub>2</sub>-aftryk af de enkelte måltider.

## Hvilke handlinger og indsatser vil der være fokus på i handlingsplanens periode

Der er en række handlinger, som kan sikre at klimaaftrykket for forplejningen reduceres. For det første skal der rettes fokus på energiforbruget til fremstillingen af maden. Det kan være nødvendigt at udskifte ældre og meget energislugende køkkenapparater, og det kan være relevant at se på nye tilberedningsmetoder.

Et andet meget vigtigt punkt er at sikre, at mængder og typer af kost passer til de patienter som skal spise den. Eftersom Psykiatrien har akutte indlæggelser, vil det aldrig være muligt præcist at vide, hvor mange patienter der skal bestilles mad til, ligesom ønsker og behov for mad kan variere for den enkelte patient fra dag til dag. Der er derfor brug for fleksible systemer for at reducere behovet for at rekvirere mere mad, end der er brug for.

Måltider og Ernæring og Nordjysk Mad I/S arbejder løbende på at udvikle måltiderne med fokus på kvalitet og ernæring, og vil fortsætte standardiseringen af kostudbudet i personalekantinerne og mødeforplejningen. Målet er indbydende og sunde måltider med en god klimaprofil og et minimum af madaffald og madspild.

En måde at sikre, at overskydende mad ikke bliver til madspild er at sælge dette til ansatte og eventuelt også til pårørende og andre med ærinder på Psykiatrien afdelinger. 'Too Good To Go' ordninger er allerede indført med succes flere steder og vil fortsat blive udbygget.

## Vision for forplejning

Psykiatrien nedbringer sit klimaaftryk på forplejningsområdet. Dette sker ved optimering af forbruget af patientkost, ved minimering af forplejning i mødesammenhæng og ved optimering af produktionsprocesserne.

## Målsætninger for forplejning

Udledningen i 2018 var 1863 ton CO<sub>2</sub>e. Målsætningen i 2030 er en reduktion på 801 ton CO<sub>2</sub>e. Svarende til en reduktion på 43%.



# 6 Udstyr

I driften af regionens aktiviteter indgår indkøb af en lang række forskelligt udstyr. Dette udstyr omfatter bl.a. inventar, møbler, kommunikations- og IT-udstyr til regionens bygninger og faciliteter. Udstyr dækker også over apparatur og instrumenter, der indkøbes til sundhedsvæsenet samt maskiner og tekniske anlæg. Udstyrsområdet omfatter indkøb, leje og vedligehold af dette udstyr. Udledningen herfra opstår i produktionen og vedligeholdelsen af udstyret og altså ikke til energiforbruget i brugsfasen. Indsatser for at mindske udledningen indenfor udstyr handler derfor om at købe mindre, at reducere behovet, at reparere og at genbruge.

## Kort beskrivelse af status

Psykiatrien er som andre offentlige virksomheder fokuseret på at bruge både økonomiske og fysiske ressourcer på en effektiv og omkostningsbevidst måde. Der er derfor behov for gode rutiner når det gælder overblik over IT udstyr og møbler, gode løsninger for opbevaring, og gode muligheder for reparation og levetidsforlængelse.

## Hvad skal der gøres på lang sigt

Den vigtigste type af indsats når det kommer til udstyr, møbler og lignende, er at reducere behovet for at købe nyt. Dette forudsætter, at der købes produkter af god kvalitet, som er holdbare, og som kan repareres. Da det ikke er sandsynligt, at Psykiatrien selv kan beskæftige personale, som kan reparere og vedligeholde alle former for møbler og udstyr, må der ved indkøb og udbud stilles krav om, at forhandlere kan bidrage med denne form for service. Ved en kombination af et effektivt overblik over Psykiatriens møbler og IT-udstyr og en bedre udviklet cirkulær økonomi service-sektor vil det forventeligt på længere sigt være muligt at nedbringe behovet for nye indkøb betydeligt.

## Hvilke handlinger og indsatser vil der være fokus på i handlingsplanens periode

I handleplanperioden vil Psykiatrien i samarbejde med Digitalisering og IT implementere et system til apparaturstyring

med henblik på at sikre struktureret udlevering, omfordeling og udfasning af IT-hardware.

Engangsservice udskiftes med flergangsløsninger (porcelæn/glas) hvor muligt. Er flergangsløsninger ikke en mulighed (fx af sikkerhedshensyn) vælges miljøvenlige alternativer blandt engangsservice.

Møbelindkøb underlægges ikke blot økonomiske, funktionelle og æstetiske kriterier, men der tages også hensyn til klimabelastning. Ved indkøb af nye møbler indgås om muligt aftaler vedrørende evt. reparation. Kan reparationer ikke udføres efter aftale med leverandøren, udfører Psykiatriens håndværkere selv mindre reparationer med henblik på at sikre forlænget levetid på møblerne.

Ved udflytning fra Mølleparkvej vil der være en stor del møbler som ikke flyttes med. Det drejer sig om ældre møbler med stofbetræk, som ikke lever op til de nyere krav til rengøringsvenlighed. Der arbejdes på at finde gode muligheder for at afsætte de overflødige møbler til recirkulering enten internt i Region Nordjylland eller via donation til relevante organisationer. Kontormøbler så som skriveborde og stole flyttes med til de nye bygninger.

## Vision for udstyr

På udstyrsområdet skal effektiv styring, genbrug og bæredygtig adfærd sikre klimavenlighed i Psykiatrien

## Målsætninger for udstyr

Udledningen i 2018 var 816 ton CO<sub>2</sub>e. Målsætningen i 2030 er en reduktion på 392 ton CO<sub>2</sub>e. Svarende til en reduktion på 48%.

## CASE



# Gode gamle møbler får nyt liv til glæde for brugere og klima

*Når der bygges om og bygges til, flytter nye ting ind, gamle bliver i overskud, står ubrugte hen og ender ofte med at blive smidt ud.*

*Men ikke på Brønderslev Psykiatriske Sygehus, som gennem en årrække har oplevet udvidelser af både sengeafsnit, ambulatorier og administrative kontorer. Her sikrer et godt øje for kvalitet og rigelig opbevaringsplads i kælderen at udtjente møbler, som stadig er funktionsdygtige, bliver omhyggeligt samlet sammen og gemt til senere genanvendelse.*

*Senest har 100 gamle konference stole fået nyt liv med en ombetrækning hos en lokal møbelpolstrer. Det giver sygehusets patienter, gæster og ansatte glæde af stolene i flere år fremover til en fjerdedel af prisen for nyanskaffelse. Og samtidig scorer klimaet den helt store gevinst ved at blive sparet for CO<sub>2</sub>-udledningen forbundet med bortskaffelse af det gamle inventar og produktion af nyt.*

# 7 Patientartikler

Patientartikler dækker over de produkter, som er direkte relateret til patienter. Dette dækker bl.a. medicin, lægelige artikler, medicinske luftarter, testmaterialer og kemikalier, hjælpemidler, implantater og personlige hygiejnemidler. Det dækker også over en lang række engangsartikler der bruges i forbindelse med undersøgelse og behandling af patienter.

Indsatser indenfor dette område kan dække over mange handlinger, som alle skal foregå i respekt for behandlingskvalitet og patientsikkerhed. Væsentligt er, at der er fokus på at nedbringe materialeforbrug og spild. En del af dette kan ske gennem at stille krav til leverandører og produkter, gennem udbud og indkøb. For at regionens indkøbsfunktion kan stille sådanne krav, er der behov for lokalt fokus på, hvordan ændrede produkter og rutiner kan mindske spild og forbrug.

## Kort beskrivelse af status

Psykiatrien har et begrænset forbrug af patientartikler ud over den medicin patienterne får og de medicinbægre, som medicinen ofte uddeles i. Psykiatrien benytter Sygehusapotekets medicinservice, for at reducere medicinspild. Ved medicinservice gennemgås medicinbeholdningen regelmæssigt, og det sikres, at medicin bruges før udløbsdato, så kassation undgås.

## Hvilke handlinger og indsatser vil der være fokus på i handlingsplanens periode

Der vil være fokus på at udskifte engangsartikler så som medicinbægre, papirhåndklæder, aftøringspapir og lignende med flergangsløsninger hvor det er praktisk muligt. Psykiatrien vil fortsat tilkøbe medicinservice fra Sygehusapoteket i alle sengeafsnit med henblik på reduktion i medicinspild.

## Vision for Patientartikler

Psykiatrien sikrer klimavenlig brug af patientartikler ved at minimere spild og ved at fremme flergangsbrug.

## Målsætninger for patientartikler

Udledningen i 2018 var 2518 ton CO<sub>2</sub>e. Målsætningen i 2030 er en reduktion på 403 ton CO<sub>2</sub>e. Svarende til en reduktion på 16%.

# 8 Øvrigt forbrug

Dette område rummer udledningerne fra en lang række forskellige indkøb relateret til drift og service. F.eks linned og beklædning, kontorartikler samt rengøring, kurser og konferencer. Indsatser indenfor området vil dreje sig om at mindske forbrug og spild, øge levetid for produkter, vælge produkter med lav klimabelastning, og være opmærksom på at træffe bæredygtige valg i forbindelse med afvikling af og deltagelse i kurser og konferencer. En del af dette kan ske ved at stille krav til leverandører og produkter, gennem udbud og indkøb. For at regionens indkøbsfunktion kan kunne stille sådanne krav, er der behov for lokalt fokus på, hvordan ændrede produkter og rutiner kan mindske spild og forbrug.

## Kort beskrivelse af status

Det grønneste forbrug er principielt intet forbrug, og det harmonerer med økonomisk ansvarlig drift. Der har i Psykiatrien igennem flere år været fokus på at undgå overflødig forbrug og spild.

Levering og vask af tekstiler så som sengelinned, viskestykker og håndklæder varetages i dag af De Forenede Dampvaskerier (DFD). Region Nordjylland har indgået en samarbejdsaftale med DFD om udvikling af bæredygtige tekstilløsninger og levetidsforlængelse på regionens tekstiler. Denne aftale omfatter også Psykiatrien.

## Hvad skal der gøres på lang sigt

Indenfor området Øvrigt forbrug kan der findes reduktioner ved fortsat at have fokus på bæredygtige indkøb og services.

## Hvilke handlinger og indsatser vil der være fokus på i handlingsplanens periode

Psykiatrien ønsker at skærpe klimabevidstheden blandt medarbejdere og ledere. Dette skal ske gennem deltagelse i relevant kompetenceudvikling - herunder Region Nordjyllands 'Ildsjækursus' - på klimaområdet samt gennem regelmæssige status-, visions- og initiativdrøftelser i relevante lederfora og Psykiatriens MED-udvalg.

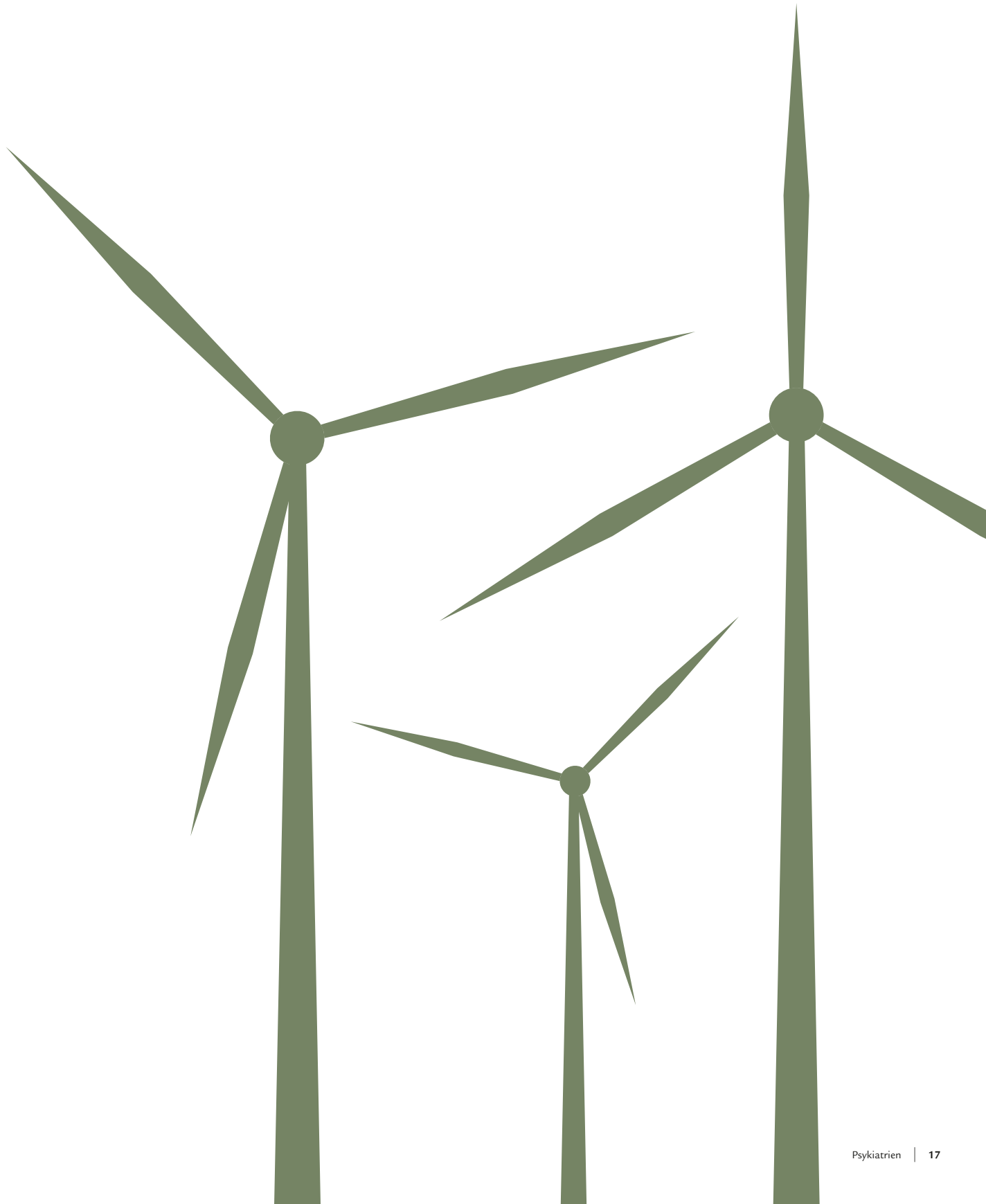
## Vision for øvrigt forbrug

Større klimabevidsthed blandt medarbejdere og ledere i Psykiatrien skal sikre hensigtsmæssig adfærd og engagement i den fortsatte udvikling på klimaområdet.

## Målsætninger for øvrigt forbrug

Udledningen i 2018 var 1710 ton CO<sub>2</sub>e. Målsætningen i 2030 er en reduktion på 205 ton CO<sub>2</sub>e. Svarende til en reduktion på 12%.





# 9 Affaldshåndtering

En væsentlig del af indsatsen med at gøre Psykiatrien mere bæredygtig er arbejdet med håndtering af affald. Affald er et udtryk for en ressource der ikke længere kan bruges, og i en tid med svindende ressourcer er det helt afgørende at mindske den andel af affaldet, som ikke kan sorteres til genbrug eller genanvendelse mest muligt.

Region Nordjylland har vedtaget en affaldsstrategi, som implementeres i takt med, at affaldsselskaber og genanvendelsesvirksomheder bliver i stand til at modtage og behandle flere og flere forskellige fraktioner. Affaldssortering og -håndtering sker både ved varemottagelse, ved distribution til Psykiatriens afdelinger og ude ved den enkelte medarbejder. Hvilke fraktioner der sorteres i, og hvordan sorteringen foregår, vil variere efter de lokale behov og muligheder.

## Hvilke handlinger og indsatser vil der være fokus på i handlingsplanens periode

Vilkårene for bæredygtig håndtering af affald varierer på tværs af Psykiatriens matrikler.

I Aalborg afventes udflytning til Nyt Aalborg Universitets-hospital, hvor moderne affaldsløsning kan ibrugtages. De nuværende fysiske rammer på Mølleparkvej udfordrer i forhold til kortsigtede løsninger.

På Brønderslev Psykiatriske Sygehus er der iværksat en undersøgelse, som forventes at resultere i etableringen af en molokløsning. Før en lokal beslutning kan træffes, er der dog behov for afklaring af, om Region Nordjylland går samlet i udbud med opgaven.

I Thisted indføres i skrivende stund en molokløsning.

Hertil kommer, at de køkkener, som betjener Psykiatrien, også har fokus på affaldsreduktion og sortering. Nordjysk Mad I/S har således implementeret en sorteringsløsning.

## Vision for affald

Psykiatrien bidrager til bæredygtig affaldshåndtering gennem Region Nordjyllands affaldsstrategi.

## Målsætninger for affald

Psykiatrien bidrager til at opfylde Region Nordjyllands målsætning om reel genanvendelse på 60% i 2030.

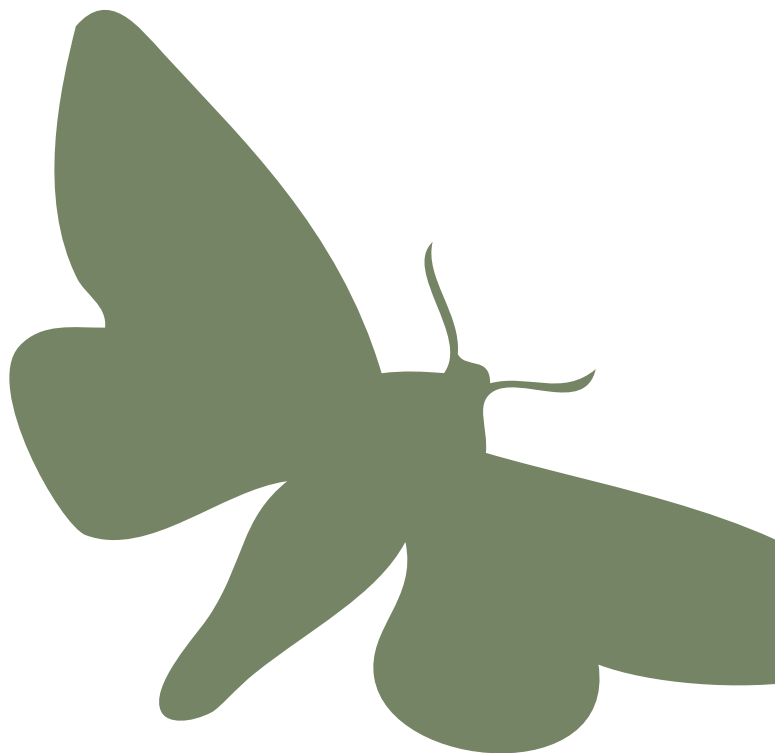
# 10 Organisering

---

Psykiatriens klimaindsats er ledelsesmæssigt forankret i Udvidet Psykiatrilædelse (UPL), der har status som styregruppe for klimahandleplanens realisering. I styregruppen sidder således blandt andre klinikchef Susanne Jensen, som repræsenterer Psykiatrien i Region Nordjyllands Klimaråd.

UPL gør status på handleplanen halvårligt. Relevante udfordringer drøftes løbende.

Med henblik på at sikre bredt ejerskab til klimaambitionerne og -indsatserne i Psykiatrien, fungerer Psykiatriens MED-udvalg (PMU) som følgegruppe for klimahandleplanen. PMU gør status på handleplanen en gang årligt. Relevante udfordringer drøftes løbende.



# Lokal klimahandlingsplan 2023-2024 for Psykiatrien

Psykiatrien i Region Nordjylland  
Mølleparkvej 10  
9000 Aalborg  
[www.psykiatri.rn.dk](http://www.psykiatri.rn.dk)

December 2022



PSYKIATRIEN  
– i gode hænder